

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiæ Doctoris Canonici Ecclesiæ
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temvrentiæ
Malo, Eivsque Remediis, Variis Item Scitv Ivcvndissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. XXXVI. Temulentia, si vllo alio peccato, Deus quàm maximè
blasphematur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

domicilium constitutam. Sicut enim in hoc ineffabili mysterio tres personæ in vna sunt essentia: ita in vna anima substantia, tres potentiæ, intellectus, voluntas, memoria; quæ ideo à Deo tibi datæ sunt, vt ipso iugiter perfruatur: intellectus, vt eum apprehendas, voluntas vt ames, memoria, vt in eo perpetuò requiescas. hæc Hugo. Fructuosissimum, ista sæpius recogitando ruminari, vt meditatione tali exardescat studium sobrietatis, atq; odium contrariæ Ebrietatis.

CAPVT XXXVI.

Temulentia si vlllo alio peccato Deus quàm maximè blasphematur.

Atque id satis constare posset ex his, quæ huc vsq; sunt pertractata. istic verò, vberioris gratiæ fidei, superaddenda paucula quædam.

2. 2. q. 13. d.
+

Ipsa Ebrietas est blasphemiam.

Super illud Corint. 10. siue comedis siue bibis,

blasphemiam est, inquit S. Thomas Aquinas, *quod quid attribuitur Deo, quod ei non conuenit, vel negatur & detrahitur, quod conuenit.* Illud verò hîc non eleuabo, ipsum Ebrietatis peccatum, in signem esse Dei blasphemiam. quid ni? Vinum produxit Deus, ad hominis bonum; temulētus, Dei creatura, eo in perniciem abutitur, contra decretum creatoris. Vt omnes creaturas, ita & vinum creauit, ad amoris, ac benignitatis suæ diuitias ostendendas. hinc ebriosis captant occasionem, nō rarò, grauissimè ipsum offendendi. Dei instituto, vtendum vino, ad eius obsequium, laudem & gloriam ampliorem: tu in eius ignominiam, ò ebriosè, illud perditissimè bibis. Vnde Nicolaus de Lyra in glossa sua: *Si ventris nimia voracitas, si tenimio vino repleas, quantaslibet laudes lingua resonet, vita blasphematur.* Versa hoc frequenter animo tuo, & elucescet, quanto creatoris dedecore,

tu nobilem illam vini creaturam, luxus tui atq; execrabili-
um illecebrarum fomitem, constitueris.

Hoc sanè dolendū quàm maximè, nullibi Deum blasphemari magis quàm inter pocula, quàm in symbolis, quàm in popinis. Ibi sanctissima Christi Sacramenta ore sacrilego contemnerantur, ibi salutifera eius passio contumeliosis lacerata verbis, iactantur, ibi diuinissima eius vulnera, impiè ac maledicè, tractantur; ibi Deus in mendacii testem, leuissimis de causis adducitur: ibi iuramèta, ibi imprecationes, ibi diræ audiuntur, quas horret animus meus cogitare, nedum recensere. Sæpè talia fieri coràm videns, atque auribus hauriens, mansuetam ac longanimem Dei patientiam demirror, qui non euestigò, blasphemos eiusmodi, vt sacrilega lingua merètur, terra dehiscente, in profundum barathri demergit. Cur ò impura, ò impia vino inflata lingua, cur seruatoris tui passionem profcindis? annon te ab æterna morte liberauit? cur vulnera laceras? annon te ccelesti patri suo reconciliauit? cur sanctissima sacramenta execraris? annon ea salutis tuæ, instituto seruiunt suo? omnes aliæ quantumuis irrationales creaturæ, atque ipsa bruta potissimùm animalcula, Deum laudant, eius bonitatem prædicant, eius potentiam & sapientiam, quà possunt, ostendunt atque extollunt; & tu ei, ò ingratissima creatura, petulantè adedò maledicis? & eo ipso quidem membro & loquela quib. te præ cæteris creaturis honorauit? an Dei vindictam haud pertimescis? *Mirum est*, inquit S. Gregorius, *Qualiter homo Deum non laudat, cum omnis creatura ad eum laudandum inuitet. vnde valde miser est homo blasphemus; specialiter propter hoc linguam accepit, vt Deum laudaret, & tamen non laudat, sed contra admonitionem aliarum creaturarum*

*Anullo ho-
minum ge-
nere Deum
magis blas-
phematur
quàm à re-
mulentis,
& ab is
qui perpe-
tuo viciat
symbolis*

*Lib. 6. Mo-
ralium.
Blaspheme
gratias
uit.*

Ser. 113. de Tempore. blasphemant. Et S. Augustinus: Non minus peccant, qui blasphemant Christum regnantem in caelis, quam qui eum crucifixerunt ambulantes in terris. Ita esse, vindictæ grauitate indicatum satis. Recenset S. Gregorius, quod parens quidam, tenerrimè diligens quinquennem filium, blasphemis, quas ab ipso patre audierat, atq; didicerat, ab incunabulis assuetum, nunquam propterea obiurgarit, nedum castigasset. quadam ergo die, in parentis brachiis positus puer, incipit debacchari blasphemis, ac demùm vociferando, Ecce nigri viri veniunt, qui me tollere volunt; à Dæmone correptus, miserimè interiit. In infansulo Deus blasphemiam ita seuerè vindicauit; & in uobis, ô adulti, ô rationis compotes, inultam finet? ne uestra uos lactet, ne adunco suspendat naso, uana ac friuola fiducia, Deus non irridetur.

Lib. 7. Col- lat. sacrarū cap. 60.

Illud quoq; horrendum auditu quod Tilmannus Bredenbacchius narrat contigisse Neomagii. Ibi inebrius quidam scurra, augustissimum sacramentum, à Presbytero ad ægrotum quempiam deportatum, blasphemis excipiebat, & conuitiis exagitabat, atq; dieteris perquam incouenientibus, Deastrū quoq; contemptim appellans, an hanc procaciam inultam tulit? euentu id comprobatum. Dei vindex ira, eodem momèto est subsecuta. eo temeritatis delapsus erat miser, ut cum combibone quodam suo, deposita potus mèsura, certaret, se ouū integrum inglutire posse, prius, quàm Deastrū illum, ægrotus. Quare ouum ingestū ori, media, trāsuerfim actum, hæsit gula, nec in stomachū descendere, nec exire ualens, ergo spiritu intercluso suffocatus, illic miserè periit, sceleris pœnas, perpetuò apud inferos luiturus. Obstupesco totus, fateor, ac pili mihi sæpè obrigesunt, cū similes audire cogor blasphemias, nec impedire possum,

possum, aut Dei, tam grauem iniuriã vlcisci; recorde-
dorq; illius verbi quod verè sapiēs protulit: *Loque-* *Eccles. 27.*
la multum iurans, horripilationem capiti struet, & irre-
nerentia ipsius obturatio aurium.

Sanè Magistratus, tùm politicus tùm sacer, quo *Magistra-*
negligentiam suam apud Deum purget, vix inueni- *tus in excu-*
et, quod huiusmodi blasphemias, tam perditè atque *sabilis*
impunè, fieri permittat. Audiant velim quod S. Iob *quod blas-*
eos monet: *Ne desinas ab homine iniquitatis, qui addi-* *phemos nõ*
dit super peccata sua blasphemiam. hoc est, ne cesses, *puniat.*
ne omittas ipsum punire. Grauisima mortis pœ- *Iob. 34.*
na, in peccatum hoc, Deus ipse animaduertisse legi-
tur. Scripturę verbis id accipitote: *Ecce autem egres-* *Blasphē-*
sus filius mulieris Israelitidis, quem pepererat de viro *mia punita*
Egyptio, inter filios Israel iurgatus est in castris cum *Leuit. 24.*
viro Israelite: cumque blasphemasset nomen Domini, &
maledixisset ei, adduxerunt eum ad Moysen, miserunt-
que eum in carcerem, donec nossent, quid iuberet Domi-
nus. Qui locutus est ad Moysen, dicens: Educ blasphem-
um extra castra, & ponat omnes qui audierunt manus
suas super caput eius, & lapidet eum populus vniuersus.
Et ad filios Israel loqueris: Homo qui maledixerit Deo
suo, portabit peccatum suum: Et qui blasphemauerit no-
men Domini, morte moriatur. & post pauca: Locutus-
que est Moyses ad filios Israel, & eduxerunt eum extra
castra, ac lapidibus oppresserunt. quo exemplo, si præ-
fides ciuitatum atque oppidorum præfecti, & om-
nes qui ad Reipublicæ clauum sedent, blasphemos
eiusmodi ac temulentos epulones coërcerent, & se-
uerissimas in eos pœnas statuerent, non dubium,
quin sæpè, millies demerita Dei vindicta, præcaueri
posset, atq; à nobis auerti.

Quo loco & illud non tacendum, nec illauda- *Approbat-*
I 3 tum dapia con-

*Approbā-
da pia con-
suetudo à
blasphemis
exigendi
Elemoly-
nam.*

tum hîc, aut tacitè prætereundum; quod in complu-
ribus tabernis vinariis in more est, quas boni ac ho-
nesti caupones gubernant, vt si quis vel minimam
blasphemiam, aut iuramentum protulerit, quod in
Dei, vel sanctorum iniuriam, aliquatenus vergat, il-
licò certam pecuniæ multam, in cistula, pro elee-
mosynis, pauperibus erogandis, deponat, ni velit à
Magistratu grauiorem pœnam expectare. Non abs-
re, à maioribus id est sancitum. Prospiciebāt enim,
nullibi locorum frequentiores audiri blasphemias,
quàm vbi potationibus, ac vino indulgetur.

CAPVT XXXVII.

Temulentia quædam quasi est Idololatria.

*In 2. sentē.
dist. 35.*

*Phil. 2.
Quomodo
Ebrietas
induat
speciē Ida-
latriæ.*

*Serm. 31. de
Temp.*

DOctum id primùm ab Alberto Magno hisce
verbis: *Gula & ebrietas, similes sunt Idololatria;
& gulosus atq; ebriosus, ventres vt Deos colunt.* acer-
bitissima proinde est illa Diui Pauli conquestio, quam
de Ebrietatis Idolomania olim instituit. *Multi, in-
quit, ambulant, quos sæpè dicebam vobis, (nunc autem
& flens dico) inimicos crucis Christi, quorum finis inte-
ritus, quorum Deus venter est, & gloria in confusione
ipsorum, & hi sunt qui tam ardentè vino inhiant, vt
nullum vitæ momentum in Deum, in patriam, in a-
micos, omnia verò ad bibendum, ad libandum Bac-
cho, ad ventris ingluuiem farciendam, contulisse
videantur. Bacchus illis pro Deo est. Nonne id, inquit
S. Augustinus, pro Deo colitur, quod abs te præ cæteris
diligitur? isti verò quid vino quid Baccho prius? quid
antiquius? quid magis in votis habent, atq; deside-
rio? Templum ei extructum, vinarium penu. Altare
Abacus, quam vulgò credentiam appellant, vbi lō-
ga scyphorum, atq; poculorum series instructa. Sa-
cro-*